

สารบัญ

การศึกษาร้อย

ความรุนแรงในชีวิต

ของแรงงานหญิงข้ามชาติเมียนมาร์ในประเทศไทย

(จังหวัดสมุทรสาคร ระยอง และตาก)

คำนำ	ก
คำนำผู้เขียน	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ฅ

บทที่ 1	บทนำ วรรณกรรม และกรอบความคิด	1
	บทนำ	2
	วรรณกรรมและฐานความคิด	5
	1. นิยาม ประเภทและรูปแบบความรุนแรง : แนวคิดองค์การอนามัยโลก	6
	2. ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิงซึ่งเป็นผู้อพยพ : แนวคิด UNHCR	9
	3. ความรุนแรงต่อผู้หญิง ของ Margaret Schuler	10
	กรอบความคิด	14
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	19
บทที่ 2	ระเบียบวิธีวิจัย	21
	1. วัตถุประสงค์การวิจัย	23
	2. รูปแบบการวิจัย	23
	3. ประชากรที่ศึกษา	23
	4. จำนวนตัวอย่าง	24
	5. วิธีการสุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)	24
	6. เครื่องมือในการวิจัย	25
	7. การลงรหัสและการวิเคราะห์ข้อมูล	28
	8. จริยธรรมการวิจัย	28
	9. ลักษณะพื้นฐานบางประการของพื้นที่ศึกษา	28
บทที่ 3	พหุเชิงจากเมียนมาร์ และการเป็นแรงงานหญิงข้ามชาติในไทย	31
	เรื่องเป็นหญิง "ผู้หญิง"	33
	1. โครงสร้างอายุ	34
	2. สถานภาพสมรส การมีบุตร	35
	2.1 สถานภาพสมรส	35
	2.2 การมีบุตร	37
	2.3 การการคุมกำเนิดของแรงงานหญิง	38
	2.4 การคุมกำเนิดโดยสามีหรือคู่อุปการะของแรงงานหญิง	39
	2.5 เพศสัมพันธ์ไม่ปลอดภัย	40
	3. ตัวตนและการรับภาระของแรงงานหญิงข้ามชาติ	41
	3.1 ความเป็นอิสระและการพึ่งพาเศรษฐกิจผู้อื่น	41
	3.2 การเป็นผู้รับภาระหลักค่าใช้จ่ายในบ้าน	43
	3.3 การเป็นผู้รับภาระหลักการทำงานในบ้าน	44
	3.4 การตัดสินใจปัญหาสำคัญในครอบครัว	45

สารบัญ

กรรณกรกิจ

ความรุนแรงในชีวิต

ของแรงงานหญิงข้ามชาติเมียนมาร์ในประเทศไทย

(จิตติมาพร สุทธิธรรม)

4. มายาคติเชิงอำนาจระหว่างสามัภรรยาและบุคคลอื่นในครอบครัว	47
4.1 มายาคติเชิงอำนาจระหว่างหญิงชายด้านความรุนแรง	47
4.2 มายาคติเชิงอำนาจระหว่างหญิงชายด้านการเป็นลูกสาวที่ดี	48
4.3 มายาคติเชิงอำนาจในประเด็นธาตุแท้ของความเป็นหญิงและเพศสัมพันธ์	49
5. สุขภาพ ความเจ็บป่วย และการรับบริการทางสุขภาพ	50
เธอข้ามชาติมาจากประเทศเมียนมาร์	53
1. ชนิตพันธุ์และศาสนา	53
2. การย้ายถิ่นและผู้ชักชวน แนะนำ หรือพามาประเทศไทย	54
3. การปรับตัวและตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย	57
3.1 การปรับตัว	57
3.2 ภาษาที่ใช้สื่อสารและการพูดภาษาไทย	57
3.3 การพักอาศัยและลักษณะที่พักอาศัย	59
3.4 สภาพแวดล้อมที่พักอาศัย	61
4. การเยี่ยมถิ่นและกลับถิ่น	64
5. การมีกลุ่มเพื่อน/เครือข่ายพรรคพวกสนับสนุนช่วยเหลือ และญาติพี่น้อง	65
เธอเป็นแรงงานหญิงข้ามชาติในไทย	67
1. งานหรืออาชีพในประเทศไทย	67
2. การมีใบอนุญาตทำงานสำหรับแรงงานต่างด้าว	69
3. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการข่มขืนแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง	70
4. จำนวนชั่วโมงการทำงานและวันหยุดงานในแต่ละสัปดาห์	70
4.1 จำนวนชั่วโมงการทำงาน	70
4.2 วันหยุดงานในแต่ละสัปดาห์	71
5. ค่าจ้างของแรงงานหญิง	73
6. เปรียบเทียบค่าจ้างระหว่างแรงงานหญิงข้ามชาติกับแรงงานหญิงไทยและแรงงานชายข้ามชาติ	74
7. การส่งเงินกลับถิ่น	75
บทที่ 4 ความรุนแรงในชีวิตของแรงงานหญิงข้ามชาติจากเมียนมาร์	77
ขนาดของปัญหาความรุนแรงในแรงงานหญิงข้ามชาติ	80
มิติและความซับซ้อนในมิติต่างๆของการถูกระทำรุนแรง	81
1. ความรุนแรงในชีวิตแรงงานหญิงข้ามชาติตามมิติต่างๆ	81
2. การถูกระทำรุนแรงซับซ้อนในมิติชีวิตต่างๆ	83
รูปแบบของการถูกระทำรุนแรง	84
1. รูปแบบของความรุนแรงภายใต้มิติต่างๆ	85
2. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรง	87
ลักษณะของความรุนแรง	88
1. ลักษณะความรุนแรงที่เกิดกับแรงงานหญิงข้ามชาติ	89
2. จำนวนลักษณะความรุนแรงและระดับความรุนแรง	91
3. ลักษณะความรุนแรงภายใต้มิติความรุนแรงต่างๆ	92
บทที่ 5 ความรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติ	93
การถูกระทำรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติ	95
1. ขนาดปัญหาความรุนแรงในมิติครอบครัว	97
2. รูปแบบความรุนแรงในมิติครอบครัว	98
3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงในมิติครอบครัวกับระดับความรุนแรง	101

4. ลักษณะความรุนแรงในมิติครอบครัว	101
5. จำนวนลักษณะความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติครอบครัว	102
เปรียบเทียบความรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	103
1. ขนาดของปัญหาความรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	103
2. รูปแบบความรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	104
3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงในมิติครอบครัวกับระดับความรุนแรง ในแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	109
4. ลักษณะความรุนแรงในมิติครอบครัวของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	110
5. จำนวนลักษณะความรุนแรงในมิติครอบครัวกับระดับความรุนแรง ในแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	112
ผู้กระทำความรุนแรงในมิติครอบครัว	113
1. ผู้กระทำความรุนแรงกับจำนวนรูปแบบความรุนแรง	113
2. ผู้กระทำความรุนแรงตามความรุนแรงแต่ละรูปแบบในมิติครอบครัว	113
2.1 สามี/คู่ครอง/คู่รักเป็นผู้กระทำความรุนแรง	114
2.2 แม่เป็นผู้กระทำความรุนแรง	117
2.3 แม่เลี้ยงเป็นผู้กระทำความรุนแรง	120
2.4 ญาติพี่น้องเป็นผู้กระทำความรุนแรง	121
2.5 พ่อเลี้ยงเป็นผู้กระทำความรุนแรง	124
2.6 พ่อเป็นผู้กระทำความรุนแรง	125
บทที่ 6 ความรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติ	127
การถูกกระทำรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติ	129
1. ขนาดของปัญหาความรุนแรงในมิติการทำงาน	130
2. รูปแบบความรุนแรงในมิติการทำงาน	130
3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติการทำงาน	133
4. ลักษณะความรุนแรงในมิติการทำงาน	133
5. จำนวนลักษณะความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติการทำงาน	134
เปรียบเทียบความรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	135
1. ขนาดของปัญหาความรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	135
2. รูปแบบความรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	136
3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติการทำงาน ของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	142
4. ลักษณะความรุนแรงในมิติการทำงานของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	143
5. จำนวนลักษณะความรุนแรงในมิติการทำงานกับระดับความรุนแรง ของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	144
ผู้กระทำความรุนแรงในมิติการทำงาน	145
1. ผู้กระทำความรุนแรงกับจำนวนรูปแบบความรุนแรง	145
2. ผู้กระทำความรุนแรง	146
2.1 นายจ้างเป็นผู้กระทำความรุนแรงหลัก	146
2.2 เพื่อนร่วมงานชายชาติพันธุ์เดียวกันเป็นผู้กระทำความรุนแรงหลัก	149
2.3 เพื่อนร่วมงานหญิงชาติพันธุ์เดียวกันเป็นผู้กระทำความรุนแรง	152
2.4 เพื่อนร่วมงานคนไทยเป็นผู้กระทำความรุนแรง	153
2.5 เพื่อนร่วมงานหญิงไทยเป็นผู้กระทำความรุนแรง	154
2.6 เพื่อนร่วมงานชาติพันธุ์อื่นๆเป็นผู้กระทำความรุนแรง	155

บทที่ 7	ความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติ	157
	การถูกระทำรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติ	159
	1. ขนาดปัญหาความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	159
	2. รูปแบบความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	160
	3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐกับระดับความรุนแรง	161
	4. ลักษณะความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	162
	5. จำนวนลักษณะความรุนแรงกับระดับความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	163
	เปรียบเทียบความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	163
	1. ขนาดของปัญหาความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	163
	2. รูปแบบความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	164
	3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	168
	4. ลักษณะความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐต่อแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	168
	5. จำนวนลักษณะความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐกับระดับความรุนแรงในแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	169
	ผู้กระทำความรุนแรงในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	170
	1. ผู้กระทำความรุนแรงกับจำนวนรูปแบบความรุนแรง	171
	2. ผู้กระทำความรุนแรง	171
	2.1 เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ให้บริการในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ	171
	2.2 ทหาร/ตำรวจเป็นผู้กระทำความรุนแรง	172
บทที่ 8	ความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติ	175
	การถูกระทำรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติ	177
	1. ขนาดปัญหาความรุนแรงในมิติชุมชน	177
	2. รูปแบบความรุนแรงในมิติชุมชน	178
	3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติชุมชน	180
	4. ลักษณะความรุนแรงในมิติชุมชน	180
	5. จำนวนลักษณะความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติชุมชน	181
	เปรียบเทียบความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	182
	1. ขนาดของปัญหาความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	182
	2. รูปแบบความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	182
	3. จำนวนรูปแบบความรุนแรงกับระดับความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	186
	4. ลักษณะความรุนแรงในมิติชุมชนของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	187
	5. จำนวนลักษณะความรุนแรงในมิติชุมชนกับระดับความรุนแรงของแรงงานหญิงข้ามชาติสามจังหวัด	188
	ผู้กระทำความรุนแรงในมิติชุมชน	189
	1. ผู้กระทำความรุนแรงกับจำนวนรูปแบบความรุนแรง	189
	2. ผู้กระทำความรุนแรง	190
	2.1 เพื่อนบ้านชาติพันธุ์เดียวกันเป็นผู้กระทำความรุนแรงหลัก	190
	2.2 ชาวบ้านทั่วไป/คนแปลกหน้าเป็นผู้กระทำความรุนแรงหลัก	191
	2.3 เพื่อนบ้านไทยเป็นผู้กระทำความรุนแรง	192
	2.4 ชายไทยรู้จักกันเป็นผู้กระทำความรุนแรง	193

2.5 หญิงคนไทยรู้จักกันเป็นผู้กระทำความรุนแรง	194
2.6 หญิงรู้จักชาติพันธุ์เดียวกันเป็นผู้กระทำความรุนแรง	194
2.7 ชายรู้จักชาติพันธุ์เดียวกันเป็นผู้กระทำความรุนแรง	195

บทที่ 9 การจัดการ/แก้ไขปัญหาการถูกระงับของแรงงานหญิงข้ามชาติ 197

ผู้กระทำความรุนแรงต่อแรงงานหญิงข้ามชาติ 200

การจัดการ/แก้ไขปัญหาความรุนแรงของแรงงานหญิงข้ามชาติ 200

รูปแบบความรุนแรง ผู้กระทำความรุนแรง และการจัดการ/แก้ไขปัญหา 202

1. การถูกทำร้ายร่างกาย 202

1.1 การถูกทำร้ายร่างกายโดยบุคคลในครอบครัว 202

1.2 การถูกทำร้ายร่างกายโดยบุคคลนอกครอบครัว 203

2. การถูกข่มขืนหรือบังคับมีเพศสัมพันธ์ 204

2.1 กรณีถูกข่มขืนหรือบังคับมีเพศสัมพันธ์โดยบุคคลในครอบครัว 204

2.2 กรณีถูกข่มขืนหรือบังคับมีเพศสัมพันธ์โดยบุคคลนอกครอบครัว 205

3. การถูกละเมิดสิทธิต่างๆในการทำงานจากนายจ้าง 207

4. การไม่ได้รับการดูแลถูกกลั่นแกล้งโดยเจ้าหน้าที่รัฐ 208

บทที่ 10 สรุป และข้อเสนอแนะ 211

สรุปผลการศึกษา 213

1. เธอเป็นผู้หญิง 214

2. เธอข้ามชาติมาจากเมียนมาร์ 216

3. การเป็นแรงงานหญิงข้ามชาติในไทย 217

4. ขนาดความรุนแรงในแรงงานหญิงข้ามชาติ 218

5. ความรุนแรงในมิติครอบครัว 220

6. ความรุนแรงในมิติการทำงาน 221

7. ความรุนแรงจากเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน/องค์กรรัฐ 221

8. ความรุนแรงในมิติชุมชน 222

9. การปรับตัว/แก้ไขปัญหาความรุนแรงของแรงงานหญิง 222

อภิปรายและข้อเสนอแนะ 223

1. ความหลากหลายแตกต่างของแรงงานหญิงข้ามชาติและพื้นที่ในประเทศไทย 223

2. ความเป็นหญิง ความเป็นแรงงาน และความเป็นชาติพันธุ์อื่น 224

3. นิยามความรุนแรงกับขนาดของปัญหาความรุนแรง 226

4. กระบวนการตัดสินใจจัดการ/แก้ไขปัญหาเมื่อถูกระงับ 230

บรรณานุกรม 231

ภาคผนวก 233